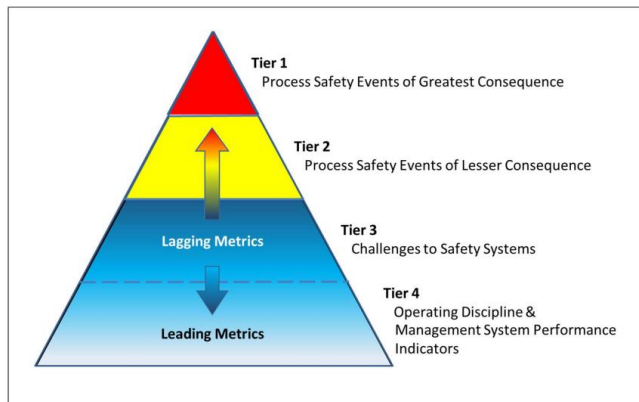

Bijna-ongelukken voorspellen toekomstige incidenten Januari 2026

Figuur 1. Metrische driehoek uit CCPS Process Safety Metrics Guide (Versie 4.1 2022)

Een onderhoudsmedewerker begint een klep in de persluchtleiding los te draaien. Hoewel de leiding naar verluidt drukloos was, was er toch druk opgebouwd. Er is geen letsel ontstaan.

Tijdens rondes vindt een operator verschillende monsterpunten waarvan de doppen verwijderd zijn, maar is niets vrijgekomen.

Dit zijn twee voorbeelden van bijna-ongelukken; sommige bedrijven noemen dit bijna-incidenten.

Bijna-ongeluk

“Een ongeplande reeks gebeurtenissen die schade of verlies had kunnen veroorzaken als de omstandigheden anders waren geweest of hadden kunnen voortbestaan.” (CCPS Woordenlijst)

De meeste bedrijven melden en onderzoeken incidenten. Veel bedrijven verzamelen ook meldingen van bijna-ongelukken. Hoewel dit kleine gebeurtenissen zijn, worden ze over het algemeen beschouwd als een goede indicator van omstandigheden die uiteindelijk tot een ernstig incident kunnen leiden.

Bijna-ongelukken vallen in niveau 3 van de metrische driehoek van figuur 1. De volledige CCPS Process Safety Metrics Guide is te vinden op:

https://www.aiche.org/sites/default/files/docs/pages/ccps_process_safety_metrics_-_v4.1.pdf

Wist u dit?

- Enkele andere voorbeelden van bijna-ongelukken zijn:
 - Het vinden van de gebruikte werkprocedure die niet de meest recente versie is.
 - Een procesinstrument wordt aangetroffen in slechte fysieke staat of niet gekalibreerd.
 - Ontbrekende informatie of gegevens in veld-inspectierapporten.
 - Een pallet grondstoffen die in het magazijn zou moeten staan, staat al enkele dagen op het lospunt.
- Bijna-ongelukken duiden op problemen in een of meer procesveiligheidssystemen. Als deze niet worden verholpen, kan zich in de toekomst een ernstiger incident voordoen.
- Bijna-ongelukken behoeven mogelijk geen onderzoek, maar ze moeten wel worden gemeld, verzameld en geanalyseerd om mogelijk ernstige trends aan het licht te brengen.
- Bedrijven hebben hun eigen definities voor bijna-ongelukken en systemen om ze te melden.
- Niet alle bijna-ongelukken vinden plaats in het veld; ze kunnen zich voordoen in de controlekamer, de onderhoudswerkplaats of waar dan ook.
- Een actief meldsysteem voor bijna-ongelukken is een indicator van een positieve procesveiligheidscultuur.
- Veel bedrijven voeren regelmatig evaluaties van bijna-ongelukken uit om verbeterpunten te identificeren.

Wat kunt u doen?

- Ken de definitie van een bijna-ongeluk (of bijna-incident) binnen uw bedrijf en hoe u dit kunt melden.
- Let tijdens uw dagelijkse activiteiten op bijna-ongelukken. Er kunnen er meer voorkomen dan u dacht.
- Meld bijna-ongelukken aan uw leidinggevende.
- Vraag tijdens veiligheidsvergaderingen wat er is geleerd vanuit het bijna-ongeluk registratie systeem.

Meld bijna-ongelukken. Het oplossen van kleine problemen kan een groot incident voorkomen!